

„Pojď s námi“

Školní vzdělávací program pro základní školu speciální

Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením a vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Vytvořený na základě Rámcově vzdělávacího programu pro základní školu speciální

V Krnově 31. 8. 2016

Ing. Radovan Vladík, Ph.D.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Umístění školy

Škola se nachází na největším krnovském sídlišti – Sídlišti Pod Cvilínem (SPC). Tuto budovu sdílí společně se střediskem Slezské diakonie Benjamín. Budova je přízemní, velkou výhodou je její bezbariérovost. Součástí školy je zahrada, kde žáci mohou provozovat sportovní a relaxační aktivity. Třídy pro žáky vzdělávané dle RVP ZŠS jsou zřízeny také na druhé základní škole na ulici Hlubčická 11 v Krnově. Zde se žáci vyučují buď ve třídě samostatně zřízených pro žáky se SMP nebo jsou vřazováni do tříd pro žáky s LMP dle doporučení ŠPZ a po dohodě s rodiči.

2.2. Úplnost a velikost školy

Škola je úplnou školou s 1. – 10. postupným ročníkem, která poskytuje základní vzdělání žákům založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Součástí školy je i MŠ speciální. Vzhledem ke složení žáků a organizačně-prostorovým možnostem školy jsou obvykle žáci různých ročníků vzděláváni společně v jedné třídě. Takovéto řešení je poměrně náročné na práci pedagogů, ale není jiná možnost. Škola se již dále nemůže prostorově rozvíjet, a proto chybí prostory, zejména odpovídající tělocvična, která by byla součástí výukového komplexu. Škola má kapacitu 28 žáků a tvoří ji jak místní, tak i dojíždějící žáci z okolních vesnic.

2.3. Vybavení a možnosti školy

Škola, kde jsou zejména vzděláváni žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, má k dispozici jednu část budovy na SPC N 454/54. Budova je přízemní a má dva bezbariérové vchody. V budově se nacházejí tři třídy, herna, toalety, umývárna a šatny pro žáky a zaměstnance. Pro dodržování pitného režimu žáků a pedagogů školy slouží malá kuchyň. V druhé části budovy je MŠ speciální a sídlí zde středisko Benjamín, které žákům poskytuje rehabilitační služby a místnost výdejny jídla. V této části se nachází multisenzorická místnost ZŠ.

K areálu školy patří také zahrada, dvě polozastřešené terasy, které jsou po většinu školního roku využívány k výuce i mimoškolním aktivitám.

Škola je bohatě vybavena knihami, časopisy, učebními pomůckami, které jsou průběžně obnovovány a doplňovány. ZŠ má k dispozici kompenzační, rehabilitační a jiné speciální pomůcky pro děti s různými vzdělávacími potřebami. Např. vertikalizační stojany, stoly s nastavitelnými deskami, pískovničky, pracovní boxy pro žáky s autismem, speciální sedačky na WC, zvedák na WC, polohovací pomůcky a další. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který odpovídá velikosti a případným nárokům dětí se speciálními potřebami. Pedagogům i rodičům je k dispozici dobře vybavená odborná knihovna.

Pro podporu vzdělávání jsou všechny třídy vybaveny počítačem s dotekovou obrazovkou a připojením na internet. Zaměstnanci i žáci školy mohou využívat tiskárny, skenery, kopírky, množství speciálního software, interakční tabuli, laminovací přístroje a další.

Žáci vzdělávání na ulici Hlubčická 11 využívají prostor základní školy. Škola má k dispozici jednu hlavní budovu, součástí hlavní budovy je pak přízemní budova se samostatným vchodem ze dvora.

V přízemí hlavní budovy se nacházejí čtyři třídy, uzpůsobená učebna TV, chlapecké toalety a umývárna. V prvním patře jsou další dvě třídy, sborovna, počítačová učebna, učebna hudební výchovy, školní knihovna, dívčí toalety a umývárna. V podkroví budovy je ředitelna, zasedací místnost, THP kancelář, spisovna, sklad učebnic, kabinet zeměpisu, přírodopisu a tělesné výchovy, fyziky a chemie a plynová kotelna.

Vedlejší budova je přízemní, nachází se v ní školní družina, cvičná kuchyně, herna, umývárna, chlapecké a dívčí WC, dílna pro pracovní vyučování, sklad materiálu, relaxační místnost. Šatnu nahrazují prostory vyhrazené pro odkládání svršků žáků

K areálu školy patří také dětské a sportovní hřiště (ovál s běžeckou dráhou, basketbalové hřiště s asfaltovým povrchem a rozsáhlá travnatá plocha s fotbalovými brankami), školní pozemek pro výuku pěstitelských prací a garáž, která slouží také jako sklad náradí pro pěstitelské práce.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor na SPC n 454/54 je zastoupen ředitelem, 3 učiteli, 6 asistenty pedagoga a 1 vychovatelka školní družiny pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sboru se spojují mladí i zkušení pedagogové, kteří vzájemně spolupracují. Všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní v oboru speciální pedagogika. Vychovatelka školní družiny má střední vzdělání doplněné ročním studiem speciální pedagogiky. Všichni asistenti pedagoga absolvovali kurz asistenta. Ředitel školy a jeden asistent pedagoga je muž, ostatní jsou ženy. Věkový průměr je 36 let.

Pedagogický sbor základní školy na Hlubčické ulici se skládá z 8 učitelů, 1 vychovatelky školní družiny, 6 asistentů pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sboru se spojují mladí i zkušení pedagogové, kteří vzájemně spolupracují. Všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní v oboru speciální pedagogika. Vychovatelka školní družiny má střední pedagogické vzdělání doplněné ročním studiem speciální pedagogiky.

2.5. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Naše škola se účastní několika dlouhodobých projektů zaměřených na podporu žáků a podle možností v daném roce aktivně vyhledává příležitosti ke zkvalitnění školního prostředí a svých služeb prostřednictvím aktuálních programů, jež nabízí EU, MŠMT i společnosti jako je například ČEZ.

Během školního roku pořádá škola řadu zábavných akcí pro žáky i rodiče. Učitelé připravují tematické akce minimálně jednou měsíčně.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Zřizovatel

Zřizovatel je vždy informován o činnosti školy formou výročních zpráv. Ředitel školy projednává se zřizovatelem a radou koncepci rozvoje, rozpočet a materiální podmínky pro činnost, personální podmínky pracovníků, požadavky zřizovatele na zkvalitnění vzdělávání poskytovaného školou a výsledky výchovně vzdělávací činnosti.

Školská rada

Školská rada vykonává svou činnost podle zákona č. 561/2004Sb. Zasedá podle potřeby, nejméně dvakrát ročně. Funkční období členů je tři roky. Školská rada velice úzce spolupracuje s ředitelem školy při řešení všech provozních problémů a koncepčních otázek týkajících se školy.

PPP, SPC

Pedagogičtí pracovníci pravidelně spolupracují s pracovníky speciálně pedagogického centra, pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, sociálními pracovníky, dětskými lékaři a dalšími odborníky.

SPC Ostrava – pro žáky s poruchou autistického spektra

SPC Opava – pro žáky s poruchou hybnosti a mentálním postižením

SPC Bruntál – pro žáky s mentálním postižením a logopedickými vadami

Rodiče

Rodiče mohou školu navštívit kdykoli, mimo vyučování, po vzájemné dohodě s vyučujícím, v konzultačních hodinách, které jsou vyvěšeny ve skleněné vitríně před školou. Rovněž se rodiče a zákonní zástupci mohou účastnit vyučování.

Benjamín

Nejbližším partnerem školy se sídlem na SPC N 454/54 je středisko Benjamín, které poskytuje žákům především kvalitní rehabilitační služby včetně vodních rehabilitací a sauny.

OSPOD

Velmi důležitá je také spolupráce s MěÚ Krnov, zejména s odborem sociálním a OSPOD (orgán sociálně právní ochrany dětí). Spolupráce s těmito institucemi ukazuje žákům, že nejen škola vyžaduje dodržování určitých norem, a tak se stává oporou pro pedagogy v jejich výchovném působení na žáky. Vzájemná spolupráce těchto organizací, školy i rodičů tedy napomáhá dosáhnout cílů výchovně vzdělávacího procesu.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy a priority ŠVP

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků, u kterých byly speciálně vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření SPC nebo PPP a jejich rozsah a závažnost je důvodem k zařazení těchto žáků.

Školní vzdělávací program vychází z koncepce vzdělávání dle RVP ZV, z analýzy školy, požadavků rodičů a v neposlední řadě také z výchovných a vzdělávacích potřeb žáků.

Základní škola speciální je desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. – 6. ročník a druhý stupeň, který tvoří 7. – 10. ročník. Poskytuje základy vzdělání.

ŠVP usiluje o vytváření takových znalostí a dovedností, které směřují ke každodennímu uplatnění v praktickém životě. Nejde o paměťové zvládnutí encyklopedických vědomostí, nýbrž o pomoc žákům využít své schopnosti a získané vědomosti v běžném praktickém životě. Prioritou ŠVP je přenesení prvků běžného života do výuky, zařazování takových činností, které přímo souvisí s životem lidí, rodiny, společnosti, rozšiřování rozhledu žáků, a to formou exkurzí, cvičení v přírodě, návštěv kulturních a vzdělávacích akcí a institucí.

Koncepce ŠVP směřuje k tomu, aby si žáci vytvořili potřebné systémy poznatků a nacházeli jejich vzájemné vazby a souvislosti, které jsou v každodenním praktickém životě využitelné. Místo učení se hotovým poznatkům preferujeme učení se způsobům poznávání, motivující a aktivizující metody, které pomáhají rozvíjet individuální předpoklady každého žáka. K tomu napomáhá vytváření příznivého a bezpečného prostředí, které zaručuje i možnost mýlit se, chybovat, vracet se, zkoušet, spolupracovat, diskutovat, nesouhlasit, společně objevovat, nalézat pomoc a hlavně zažít úspěch a uznání.

Cílem ŠVP je maximální rozvoj individuálních schopností každého žáka tak, aby mu získané vědomosti, dovednosti a postoje umožnily orientaci v běžném životě, dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob, zapojení do projektů podporovaného zaměstnávání, získání práce v chráněných dílnách, zapojení do společenského života, smysluplné trávení volného času.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie (naplňování kompetencí)

Při naplňování klíčových kompetencí je prioritou ŠVP:

- rozvíjet osobnost žáka jako celek, přihlížet k jeho individuálním možnostem, spolupracovat s rodiči, poradenskými centry, s oddělením sociálně právní ochrany dětí,
 - ve výuce dbát na opakování, procvičování a upevňování praktických dovedností a vědomostí, stanovení přiměřených cílů, nepřetěžování žáků encyklopedickými vědomostmi,
 - směřování učiva k praktickému uplatnění v každodenním životě.
-

Naplňování klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- klademe důraz především na osvojení nebo vytváření základu výukového trivia (čtení, psaní, počítání),
- rozvíjíme u žáků schopnost číst s porozuměním, orientovat se v textu, vyhledávat v něm podstatné informace a reprodukovat jednoduchý text,
- vedeme žáky k dovednosti vyhledat potřebnou informaci v literatuře, časopise, na internetu,
- formou her, zábavných úkolů, dramatizace, návštěvou knihovny, divadelních a filmových představení a zajímavou doplňkovou četbou rozvíjíme slovní zásobu, pochopení významu slov, zvládnutí gramaticky správné stavby věty,
- klademe důraz na povzbuzení, prožití pocitu úspěchu a radosti z dobře vykonané práce,
- vedeme žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů, k vyjádření vlastního názoru a k sebehodnocení,
- ve výchovně zaměřených předmětech vedeme žáky k estetickému cítění, v rámci bydlení, pracovního prostředí, oblékání, vzhledu, a to návštěvami výstav, diskuzemi, besedami, a péčí o školní prostředí,
- seznamujeme žáky s PC a učíme je jeho základní obsluhu.

Učitel dále:

- vhodně zvolenými metodami pomáhá vytvářet základy trivia,
- aplikuje trivium do běžných situací - ukazuje využití,
- vede žáky ke správnému způsobu užití učebních učebních materiálů a pomůcek,
- zajišťuje a nabízí dostatek materiálů a pomůcek k výuce a umožňuje jim volnost při jejich výběru,
- vede žáka k důslednému dodržování pracovních postupů,
- střídá činnosti k udržení koncentrace žáka,
- využívá při výuce vhodných modulačních faktorů řeči,

Kompetence k řešení problémů

- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými situacemi z praktického života, se kterými se mohou běžně setkat, snažíme se, poskytnout návod na řešení těchto situací adekvátním způsobem, pomocí nápodoby, vlastních i získaných zkušeností, naučených stereotypů,
 - orientaci při hledání informací vedoucích k řešení problémové situace posilujeme
 - o schopností vyhledávat příslušná informační centra a formulovat konkrétní dotazy
 - o (dopravní, místní, obchodní apod.),
 - využíváme her a diskuzí o jejich řešení, přehrávání situací z pohledu různých sociálních rolí,
 - upevňujeme chápání změn a konfliktů jako přirozený jev, kdy daný problém nemusí mít jediné, jednoduché a konečné řešení,
 - posilujeme vůli překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem, nenechat se odradit nezdarem.
-

Učitel dále:

- předkládá žákovi k řešení problému úkoly od jednoduchých ke složitějším,
- podporuje žáky v osvědčených postupech řešení problémů tak, aby docházelo k jejich generalizaci v různých situacích,
- pomáhá žákovi nacházet více cest k řešení problému.

Kompetence komunikativní

- vytváříme podmínky pro rozvoj komunikace se spolužáky a dospělými ve škole i v podmínkách mimo ni, k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci,
- podněcujeme využívání získaných komunikačních dovedností v reálném životě a sociální interakci,
- předkládáme různé typy textů v různých materiálech a vedeme žáky k práci s informačními technologiemi,
- vedeme žáky k porozumění běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků a k adekvátním reakcím na ně,
- podporujeme přátelské vztahy mezi žáky, učíme žáky naslouchat druhým lidem,
- rozvíjíme u žáků schopnost vytvořit vlastní názor, samostatně jej vyjádřit a obhájit,
- podporujeme a rozvíjíme mezitřídní komunikaci i komunikaci s ostatními školami v rámci společných setkání,
- pochvalou a povzbuzením učíme žáky všimnout si kladných stránek svých a druhých lidí a rozvíjíme schopnost oceňovat je,
- snažíme se, aby žáci vnímali dospělé jako partnery s určitou mírou autority.

Učitel dále:

- školy, ale využívá i místa okolí školy, instituce města.
- volí komunikační situace tak, aby odpovídaly úrovni a věku žáka,
- využívá konkrétních situací ze života žáka tak, aby z nich žák dokázal vyvodit správné chování, jednání a vyjadřování,
- využívá k vyjádření různé formy verbální i nonverbální komunikace, neomezuje výuku pouze na prostory.

Kompetence sociální a personální

- posilujeme vytváření reálné představy o sobě samém,
 - podporujeme schopnost tolerance a respektování názorů druhých při společné práci ve skupině a respektování společně dohodnutých pravidel,
 - rozvíjíme u žáků schopnost hledat a najít kompromis při řešení problémů bez pocitu vlastní újmy,
 - motivujeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s ostatními spolužáky (např. v hodinách TV posilujeme fair play chování),
 - usilujeme o vytváření příjemné a přátelské atmosféry v kolektivu, rozvíjíme dovednost žáků poskytnout pomoc druhému v případě potřeby,
 - vedeme žáky k efektivní spolupráci s ostatními,
-

- posilujeme u žáků odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy,
- prezentací výrobků vytvořených žáky v hodinách Pracovních činností a Výtvarné výchovy a nejrůznějších vystoupení při rodičovských schůzkách a oslavách školy posilujeme sebevědomí žáků a uvědomění si hodnoty své pozice v kolektivu,
- zaměřujeme se na vytváření humánních vztahů v rodině a mezi lidmi,
- učíme žáka orientovat se v prostředí, v němž žije.

Učitel dále:

- vytváří ve třídě prostředí důvěry,
- vytváří prostředí pro sociální komunikaci a práci v heterogenních a homogenních skupinách,
- společně s žáky vyvozuje a respektuje pravidla společenského chování,
- hodnotí vlastní postup žáka, bez srovnávání vzhledem ke skupině a motivuje jej k dalšímu postupu,
- vede žáka k odmítání každého jednání jednotlivce, které ničí dobré kolektivní vztahy,
- při skupinových aktivitách vede žáka k rozlišování různých rolí v týmu a jejich význam.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky se základními občanskými právy a povinnostmi, posilujeme jejich schopnost zapojit se do obrany práv svých i druhých a schopnost přijmout osobní odpovědnost,
- vedeme žáky k tomu, aby si stanovili svá vlastní pravidla chování v třídním kolektivu, která budou vzájemně respektovat a dodržovat,
- respektujeme individuální rozdíly žáků (etnické, kulturní, zdravotní) při různých sportovních a kulturních akcích školy a vedeme žáky k tomu, aby se vždy chovali zodpovědně,
- vedeme žáky ke správné péči o své zdraví a zdraví jiných,
- učíme žáky dbát o bezpečí své i ostatních,
- prostřednictvím zvýšeného počtu hodin pracovních činností vedeme žáky k zodpovědnému postoji k práci tak, aby byli schopni uplatnit se v občanském životě popř. při plnění požadavků podporovaného zaměstnání nebo chráněných dílen,
- zapojujeme žáky do výzdoby školního prostředí (chodby, třídy), čímž děti učíme vážit si věcí kolem sebe a udržovat čisté a estetické prostředí nejen ve škole, ale i doma,
- při cestování v dopravních prostředcích na školních akcích seznamujeme žáky s pravidly slušného chování a vedeme je ohleduplnosti vůči ostatním spoluobčanům.

Učitel dále:

- na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní i negativní modely chování lidí,
 - vede žáka k hodnocení vlastního chování i chování spolužáků,
 - s žákem hledá společné řešení při nedodržování pravidel,
 - poskytuje žákovi možnost projevit pocity a nálady a upozornit na fyzické a psychické násilí,
 - vede žáka k respektování názoru druhých lidí a jejich svobodného projevu,
-

- netoleruje žádné projevy rasismu, xenofobie, vandalismu a vede žáka k tomu, aby uvedené negativní jevy dokázal rozpoznat a zaujal k nim odmítavý postoj včetně případné žádosti dospělého o pomoc,
- seznamuje žáka s účinným chováním v krizových situacích.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné cílevědomé práci se schopností dokončení úkolu,
- při výuce využíváme práci ve dvojicích, motivujeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, apelujeme na vzájemnou pomoc a dodržování pravidel týmové práce,
- v rámci jednotlivých tříd se žáci podílejí společně s pedagogy na vytváření pracovních pravidel a jejich dodržování,
- využitím různých pracovních rolí a jejich výměnou podněcujeme žáky, aby oceňovali a vážili si pracovních zkušeností druhých lidí a jimi vytvořených hodnot,
- vedeme k utváření pracovní atmosféry,
- při pracovních činnostech dbáme na hygienu a bezpečnost práce a osvojení si základních pracovních návyků,
- vedeme žáky k propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí,
- vedeme žáky k vzájemnému respektování různých pracovních postupů, různého pracovního tempa a učíme je čerpat poučení z toho, co si druzí myslí, co dělají a jak pracují,
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí v pracovních činnostech.

Učitel dále:

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- vede žáka k manuálním činnostem, které mohou využít v profesním životě,
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce a porovnávat je s prací ostatních žáků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, náradí a náčiní,
- vede žáky k plánování úkolů a postupů,
- učí žáka posuzovat své reálné možnosti.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálně vzdělávacími potřebami

Naše základní škola je školou zaměřenou na výuku žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením (podle příslušné vyhlášky v platném znění). Výuku ve škole zajišťují speciální pedagogové a asistenti pedagoga, v případě potřeby i osobní asistenti. Děti mají možnost pracovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který je zpracován na základě doporučení SPC ve spolupráci učitele, rodičů, poradenského zařízení a dalších odborníků. Výsledky a postupy jsou pravidelně konzultovány s rodiči. IVP se aktualizuje minimálně jednou ročně. Třídní učitel vybírá z nabídky aktivit dle speciálních vzdělávacích potřeb dítěte a dále je specifikuje v IVP.

Při vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením využíváme nejrůznější podpůrná opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, forem a postupů, prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů, pedagogicko-

psychologických služeb, snížení počtu žáků ve třídě. Pro žáky se snažíme ve škole vytvářet přátelskou atmosféru, klidné prostředí poskytující pocit bezpečí a jistoty a umožňující koncentraci na práci.

Žáci jsou do vzdělávacího programu speciální školy zařazováni na základě vyšetření ve Speciálně pedagogickém centru nebo Pedagogicko-psychologické poradně, doporučení těchto spolupracujících organizací a souhlasu rodičů.

Ve školách všech typů přibývá žáků s problémy chování, ať se jedná o pseudoporuchy, vývojové poruchy, poruchy na podkladě psychiatrické či neurologické diagnózy. Pro tyto záležitosti ve škole působí výchovný poradce s etopedickou odborností, spolupracujeme se sociálním odborem MěÚ v Krnově, s oddělením sociálně právní ochrany dětí a rodiny, bude potřeba zlepšit spolupráci s odbornými lékaři a rodiči dětí.

METODY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ A REHABILITAČNÍ PÉČE KTERÉ ŠKOLA NABÍZÍ

ALTERNATIVNÍ A AUGMENTATIVNÍ KOMUNIKACE - jsou všechny formy dorozumívání, které doplňují nebo nahrazují řeč, ať už přechodně nebo trvale. Při učení AAK využíváme cílené pohledy očí, gesta, manuální znaky (např. jazykový program Makaton, znak do řeči), předměty, fotografie, obrázky, symboly, piktogramy, písmena a psaná slova, komunikační tabulky, technické pomůcky s hlasovým výstupem a počítače. Specializovaný tip komunikace je používám během všech aktivit.

TEACCH PROGRAM - je výchovně vzdělávací program pro osoby s autismem. Jednou z podmínek tohoto programu je úprava prostředí, strukturalizace a vizualizace. Dalším předpokladem je jasně daný denní režim rovněž ve vizualizované podobě. S dětmi pracujeme individuálně zejména při nábízení nových dovedností. Společná práce je užívána při procvičování už naučených dovedností a při pracovní, výtvarné a hudební výchově.

BAZÁLNÍ STIMULACE - je vědecký pedagogicko-ošetrovatelský koncept podporující vnímání, komunikaci a pohybové schopnosti člověka. Koncept má vypracované rehabilitační techniky pro stimulaci vnímání tělesného schématu (somatická stimulace), vestibulární stimulaci, vibrační, taktilně-haptickou, chuťovou, optickou, auditivní a olfaktorickou stimulaci. BS je využívána při všech aktivitách dne dle individuálních potřeb dítěte.

MUZIKOTERAPIE - je léčebná metoda používající jako terapeutického prostředku hudbu. Hudba ovlivňuje vegetativní funkce - srdeční rytmus, krevní tlak, dýchání, svalový tonus, motoriku, termoregulaci a pod. Používá se ke zmírnění bolesti, úzkosti, strachu. Prvky muzikoterapie využíváme při společné činnosti dětí.

SNOOZELEN - je zvláštní využití volného času v místnosti izolované od rušivého vlivu okolního prostředí. Cílem snoozelenu je celkové uvolnění dítěte. Jde o působivou mnohostrannou nabídku smyslových dojmů, kterou mají děti využívat spontánně a rádi. Umožňujeme dětem přenést se do světa zvuků, barev, světla, fantazie, kde nic není zakázáno a vše je dovoleno.

VOJTOVA REFLEXNÍ TERAPIE - Prostřednictvím reflexní lokomoce, je možné vracet (směřovat) do funkce svaly, které člověk při svém pohybu nedokáže vědomě používat. Využívá k tomu

vrozeného pohybového programu CNS, který je při poruše funkce blokován. Aktivace se provádí v modelech reflexní otáčení a reflexní plazení, drážděním spouštěvých zón. Je zařazována při rehabilitaci (ve středisku Benjamín).

HANDLE - je neinvazivní, holistická alternativa k diagnostice a terapii neurovývojových odlišností. HANDLE vytváří pro každého klienta individualizovaný program jednoduchých pohybových aktivit, jež vyžadují pouze několik jednoduchých pomůcek. Prostřednictvím pravidelné, jemné a pozvolné stimulace tyto aktivity posilují oslabené funkce mozku a zlepšují funkce nervového systému a proces učení. Cvičení zařazujeme na začátku řízené činnosti.

BALLTERAPIE - Ballterapie je odborně vedené cvičení na míči, které posiluje ochablé svaly, protahuje zkrácené svalové skupiny, zpevňuje svalový korzet. Balón jako nestabilní plocha, která přinutí aktivizovat i hluboko uložené svaly, které se běžně neposilují. Děti se učí formou hry vnímat a zvládat svoje tělo.

MÍČKOVÁNÍ - je pomocná fyzioterapeutická metoda. Technika míčkování využívá komprese akupunktorních a akupresurních bodů. Je založena na teorii, že komprese tkání je vystřídána jejich relaxací. Zařazujeme ho při pohybových aktivitách ve snoozelenu.

LOGOPEDICKÁ INTERVENCE - Ve spolupráci s klinickou logopedkou nabízíme diagnostiku řečových funkcí a nápravu výslovnosti hlásek. Na poruchy přijímání potravy, jako je regulace polykání a salivace využíváme techniku orofaciální stimulace.

3.4. Průřezová témata

- začlenění průřezových témat

Formou akcí

Environmentální výchova

vztah člověka k prostředí

- exkurze do hasičské zbrojnice,
- poznávání míst, kde žijeme, aktivní zjišťování informací, besedy,
- zpracování odpadového materiálu,

lidské aktivity a problémy životního prostředí

- exkurze do chráněné krajinné lokality, zapojení do akcí pořádanými neziskovými organizacemi,
- sběrové dny v průběhu školního roku,

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají

- tradice jiných národů,

Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola

- netradiční vyučování,
-

občan, občanská společnost a stát

- soutěž tříd,
- schůzky s rodiči,

Osobnostní a sociální výchova

osobnostní a morální rozvoj

- účast na soutěžích, závodech, přehlídkách aj.,

sociální rozvoj

- co je všechno k mání.

Formou projektů

Realizace průřezových témat formou projektů bude ponechána na zvážení jednotlivých vyučujících.

Realizací ve výuce.

Realizace průřezových témat ve výuce je obsažena v Tabulce průřezových témat.

4. Učební plán (Díl I.)													
Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory (používané zkratky)	1. stupeň							2. stupeň				
		1. období			2. období			Celkem	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.	Celkem
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.						
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení (Čt)	2	2	3	3	3	3	16	3	3	3 + 1*	3 + 1*	12 + 2*
	Psaní (Ps)	1	1	2	2	2	2	10	2	2	2	1	7
	Řečová výchova (ŘV)	2	3	2	2	2	1	12	1	1	1	1	4
Matematika a její aplikace	Matematika (M)	2 + 1*	2 + 1*	2 + 1*	2 + 1*	2 + 2*	2 + 2*	12 + 8*	3 + 1*	3 + 1*	3 + 1*	3 + 1*	12 + 4*
Informační a komunikační technologie	Informatika (I)	-	-	-	-	1	1	2	1	1	1	1	4
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět (ČaS)	3	3	3	3	2 + 1*	2 + 1*	16 + 2*	-	-	-	-	-
Člověk a společnost	Člověk a společnost (ČaSp)	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Člověk a příroda (ČaP)	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3	3 + 1*	12 + 1*
Umění a kultura	Hudební výchova (HV)	1	1	1	1	1	1	6	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova (VV)	2	2	2	2	2	2	12	1	1	1	1	4
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví (VkJZ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 + 1*	1 + 1*	2 + 2*
	Tělesná výchova (TV)	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	3	12
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti (PČ)	3	3	3	4	4	4	21	5 + 1*	5 + 1*	6	6	22 + 2*
Disponibilní časová dotace		1*	1*	1*	1*	3*	3*	10*	2*	2*	3*	4*	11*
Celková povinná časová dotace		19 + 1*	20 + 1*	21 + 1*	22 + 1*	22 + 3*	21 + 3*	135	25 + 2*	25 + 2*	27 + 3*	26 + 4*	114

Poznámky k učebnímu plánu:		
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor (předmět)	Zkratka
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	Čt
	Psaní	Ps
	Řečová výchova	ŘV
Matematika a její aplikace	Matematika	M
Informační a komunikační technologie	Informatika	I
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	ČaS
Člověk a společnost	Člověk a společnost	ČaSp
Člověk a příroda	Člověk a příroda	ČaP
Umění a kultura	Hudební výchova	HV
	Výtvarná výchova	VV
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	VkZ
	Tělesná výchova	TV
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ

Učební plán (Díl II.)													
Vzdělávací předmět	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Minimální do- tace	celkem
Rozumová výchova	RV	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	50
Smyslová výchova	SV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40	40
Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
Výtvarná výchova	VV	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	10
Tělesná výchova	TV	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	60
Pracovní činnosti	PČ	2+1	2+1	2+1	2+2	2+2	2+2	2+2	2+3	2+3	2+3	20+20	40
celkem vyučovacích hodin		20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	190+20	210

5. Učební osnovy – k nahlédnutí v kanceláři školy.

6. Tabulace průřezových témat

6. Tabulky realizace průřezových témat						
Průřezové téma	Osobnostní a sociální výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Osobnostní rozvoj						
Rozvoj schopností poznávání						
Sebepoznání a sebepojetí						
Seberegulace a sebeorganizace						
Psychohygiena						
Sociální rozvoj						
Poznávací schopnosti						
Mezilidské vztahy				ČaS		
Komunikace						
Spolupráce a soutěživost						
Morální rozvoj						
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						
Hodnoty, postoje, praktická etika						

Průřezové téma	Výchova demokratického občana					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Občanská společnost a škola	ŘV					
Občan, občanská společnost a stát						
Formy participace občanů v politickém životě						

Průřezové téma	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Evropa a svět nás zajímá		HV				
Objevujeme Evropu a svět						
Jsme Evropané						

Průřezové téma	Multikulturní výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Kulturní rozdíly						
Lidské vztahy		ČaS				
Etnický původ						

Průřezové téma	Enviromentální výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Ekosystémy						
Základní podmínky života						
Lidské aktivity a problémy životního prostředí						
Vztah člověka k prostředí					ČaS	

Průřezové téma	Mediální výchova					
	1. stupeň (ročník)					
Název tématického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vnímání mediálního sdělení						
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality						
Fungování a vliv médií ve společnosti						Čt

7. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

7.1 Pravidla pro hodnocení žáků – Díl I.

Vzhledem k tomu, že u žáků se středně těžkým mentálním postižením se pokrok ve vzdělávání projevuje po delší době, je přístupováno ke klasifikaci a hodnocení především jako k motivačnímu a výchovnému prostředku. Při klasifikaci a hodnocení je nutné přihlížet ke stupni mentálního postižení, zdravotnímu postižení, sociálnímu zázemí žáka. Hodnotí se individuální pokrok žáka.

Žáci mohou být během školního roku klasifikováni známkou. V pololetí je vydáno vysvědčení, které obsahuje formalizované slovní hodnocení a je doplněno o širší slovní hodnocení.

Zásady hodnocení

- hodnocení je nedílnou součástí vzdělávacího procesu,
- hodnocení se provádí průběžně,
- cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu,
- předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s očekávanými výstupy ŠVP pro speciální vzdělávání,
- žáci jsou hodnoceni ve všech předmětech,
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení, pokud je to v jejich schopnostech,
- chování žáků se nehodnotí, v případě nevhodného chování je žákům uděleno napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele nebo důtka ředitele školy.

Kritéria hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů,
- úroveň získaných vědomostí a dovedností,
- vynaložené úsilí a snaha,
- schopnost aplikovat poznatky v praktických situacích,
- soustředění na práci a schopnost vykonávat činnost smysluplně,
- změny v chování, postojích a dovednostech v souladu s očekávanými výstupy a klíčovými kompetencemi.

Pravidla pro hodnocení žáků – Díl II.

Vzhledem k tomu, že u žáků s těžkým mentálním postižením se pokrok ve vzdělávání projevuje po delší době, je přístupováno ke klasifikaci a hodnocení především jako k motivačnímu a výchovnému prostředku. Při klasifikaci a hodnocení je nutné přihlížet ke stupni mentálního postižení, zdravotnímu postižení, sociálnímu zázemí žáka. Hodnotí se individuální pokrok žáka.

Žáci mohou být během školního roku klasifikováni známkou, pokud významu známky rozumí, je pro ně klasifikace známkou motivační nebo jsou na toto hodnocení zvyklí z předešlého vzdělávání. V pololetí je vydáno vysvědčení, které obsahuje formalizované slovní hodnocení a je doplněno o širší slovní hodnocení.

Zásady hodnocení

- hodnocení je nedílnou součástí vzdělávacího procesu,
- hodnocení se provádí průběžně,
- cílem hodnocení je poskytnout žákovi i rodiči zpětnou vazbu,
- předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s očekávanými výstupy ŠVP pro speciální vzdělávání,
- žáci jsou hodnoceni ve všech předmětech,
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení, pokud je to v jejich schopnostech,
- chování žáků se nehodnotí, v případě nevhodného chování je žákům uděleno napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele nebo důtka ředitele školy.

Kritéria hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů,
 - úroveň získaných dovedností a schopností
 - vynaložené úsilí a snaha,
 - schopnost aplikovat poznatky v praktických situacích,
 - soustředění na práci a schopnost vykonávat činnost smysluplně,
 - změny v chování, postojích a dovednostech v souladu s očekávanými výstupy a klíčovými kompetencemi.
-

Tabulka formalizovaného slovního hodnocení

Předmět	Stupně hodnocení				
	1	2	3	4	5
Čtení	čte samostatně (plynule a s porozuměním)	čte s pomocí (a částečným porozuměním)	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Psaní	píše samostatně (čitelně a úhledně)	píše úhledně (čitelně)	píše s pomocí	napodobuje tvary písmen (a slov)	učivo dosud nezvládá
Řečová výchova	komunikuje, vyjadřuje se správně a srozumitelně	komunikuje, vyjadřuje se s drobnými chybami, ale srozumitelně	komunikuje, vyjadřuje se s chybami, málo srozumitelně	snaží se o komunikaci dle svých možností	odmítá komunikaci
Matematika	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Informatika	má osvojenou obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni	ovládá elementární práci s počítačem s drobnými chybami	práci s počítačem zvládá s pomocí	práci s počítačem zvládá jen s trvalou pomocí	obsluhu počítače zatím nezvládá
Člověk a jeho svět	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a společnost	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a příroda	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	má dobrý hudební sluch i rytmus, pěkně zpívá	rád zpívá, má dobrý rytmus	rád zpívá a poslouchá hudbu	rád (se zájmem) poslouchá hudbu	dosud nemá vztah k hudbě
Výtvarná výchova	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	při práci vyžaduje vedení	při práci vyžaduje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří
Výchova ke zdraví	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá

Tělesná výchova	je obratný a snaživý	je méně obratný, ale snaží se	snaží se (cvičit podle svých možností)	je méně obratný, cvičí s pomocí	při cvičení potřebuje velkou pomoc
Pracovní činnosti	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou dopomocí	při práci vyžaduje vedení	při práci vyžaduje pomoc a vedení	práce se mu zatím nedaří

7. 2 Autoevaluace školy

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	Udržení stávajících podmínek ke vzdělávání.	Zvýšení spolupráce s rodiči. Spokojenost rodičů se školou.	Dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků.	Odborný růst pedagogických pracovníků.	Spokojenost žáků ve škole.
Kriteria	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy.	Naplněnost školy v rámci demografie obce a individuálních možností rodičů.	Postupné zlepšování jednotlivých žáků.	Vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce.	Spokojený žák.
Nástroje	Pozorování. Rozhovor.	Rozhovor. Dotazník. Zápis do 1. ročníku.	Analýza žákovských prací.	Pozorování. Rozhovor.	Pozorování. Dotazník. Rozhovor.
Časový harmonogram	Průběžně.	rozhovor v rámci schůzek rodičů nebo individuální pohovorů.	Průběžně.	Průběžně.	Průběžně pozorování a rozhovor.